

Emlékezés

Október az idősek, a szépkorúak hónapja. Ilyenkor jobban figyelünk az idősekre, különböző rendezvényeket, programokat szervezünk a részükre. Szeretnénk kimutatni így is a hálánkat, a tiszteletünket és a megbecsülésünket szépkorú polgáraink iránt. Természetesen nemcsak ebben az egy hónapban, hanem az év mindegyikében.

A lehulló őszi falevelek felkészítenek bennünket az elmúlásra, de fel is idézik bennünk a múltat. Szemünket gyönyörködtetik, szívünket bebalzsamozzák az őszi színek. Ki-ki a maga módján emlékezik vissza a régmúltra. A családtagokra, a barátokra, az utcákra és a terekre. Keressük a jót, a szépet az emlékeinkben. De óhatatlanul belenyilallanak a kevésbé kedves emlékek is. Felidézzük akár a régi Szerdahelyt, a régi város épületeit, amelyek már nem állnak. Emlékek, amelyekhez egy-egy történet tartozik. Mindenkinek megvan a maga szerdahelyi emléke, szerdahelyi története. És ahogy a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf írja: „Nincs a természetben két egymáshoz tökéletesen hasonló falevél, s így bizonyosan két ember sem lehet teljesen egyenlő.” A mi történeteink, emlékeink sem egyformák, hanem színesek, akár a lehulló őszi falevelek.

Az utcán sétálva, a padon, a temetőben vagy egy kávéház teraszán elmerengve gondolunk a múltra és elgondolkodunk a jelenen és a jövőn. Vajon ránk és a városunkra is emlékezni fognak a mai kor fiataljai majd felnőtt és idős korukban? Tudunk-e emlékezeteset alkotni? Vajon képesek vagyunk átadni az őseink, a városépítők üzenetét az utódoknak? Vajon az egykori városbírók, polgármesterek milyennek álmódták meg szülővárosunkat?

Kérdések, amelyekre keressük a választ. Az őszi csendben talán még inkább.

Közeleg a mindenszentek és a halottak napja. Elhunyt szeretteinkre különösen mély fájdalommal, de annál nagyobb szeretettel gondolunk. Rájuk és róluk is emlékezünk. Tetteikről, életükről, kedvességükről. Felidézzük hangjukat, arcukat. A szívünkben tovább élnek mindannyian.

Szeretettel emlékezünk az élőkre, és lehetőségeinkhez mérten találkozzunk és beszéljünk egy jó nagyot velük! Higgyék el, nekik, de nekünk is jót tesz majd.

Karaffa Attila

PROGRAMAJÁNLÓ
PROGRAMOVÁ PONUKA

PRIMÁTOR ODPOVEDÁ

„Otázka odpadu“ – Aktuality odpadového hospodárstva

JUDr. Zoltán Hájos
primátor mesta Dunajská Streda

Zastupiteľstvo mesta Dunajská Streda na svojom ostatnom zasadnutí schválilo nariadenie o odpadovom hospodárstve, ktorým sa ho naše mesto snaží sprísniť a predchádzať tomu, aby na územie nášho mesta privážali svoj odpad obyvatelia iných obcí, resp. tomu, aby samotní Dunajskostredčania zahadzovali odpad na miestach vzdialenejších od ich bydliska. Na aktuálne záležitosti odpadového hospodárstva sme sa pýtali primátora JUDr. Zoltána Hájosa.

Ak obyvatelia iných miest a obcí odhadzujú svoj odpad v Dunajskej Strede, má to za dôsledok zvýšený objem odpadu u nás, čo sa prejaví aj vo výdavkovej časti rozpočtu mesta, pretože za odvoz odpadu musíme platiť my, Dunajskostredčania.

Snažili sme sa preto inšpirovať skúsenosťami iných obcí a miest a tak spomínané nariadenie okrem zákazu takéhoto spôsobu zbavovania sa svojho odpadu obsahuje aj zoznam stojísk zberných nádob a stojísk podzemných kontajnerov priradených k jednotlivým

bytovým domom. Týmto chceme obmedziť aj vznikajúci zaujímavý fenomén, „odpadový turizmus“. Sú ľudia, ktorí svoj odpad neodhadzujú do kontajnera, ktorý im je podľa bydliska pridelený, ale vyhodia ho v inej časti mesta.

Z tohto už vznikli nedorozumenia, vyskytli sa totiž také prípady, keď polícia na základe kamerového záznamu identifikovala osobu, ktorá sa na jej neprislúchajúcom mieste zbavila svojho odpadu a pri konfrontácii sa odvolala na to, že predsa platí poplatok za komunálne odpady v meste Dunajská Streda.

Z tohto dôvodu sme v nariadení upravili aj to, že každý obyvateľ mesta Dunajská Streda je povinný odhadzovať svoj správne roztriedený odpad jedine do smetnej nádoby alebo podzemného kontajnera v mieste svojho bydliska - inak sa dopustí priestupku. Verím tomu, že novela nariadenia prispeje k tomu, aby každý smeti selektoval a vyhadzoval uvedomelejšie.

Vzhľadom na to, že okolité obce zaviedli alebo zavádzajú drastické poplat-

ky za komunálny odpad, resp. výrazne zvyšujú existujúce poplatky za smeti, očakávame, že viacerí obyvatelia okolitých obcí sa budú snažiť zbaviť svojich odpadkov na území mesta Dunajská Streda. Preto vo viacerých lokalitách, vrátane menej viditeľných miest, umiestňujeme podľa vzoru poľovníkov tzv. „fotopasce“ v snahe odfotohrafovania a identifikácie tých, ktorí do danej smetnej nádoby odhadzujú svoje smeti neoprávnene, aby sme ich následne mohli vziať na zodpovednosť a potrestať ich.

Mestský úrad teda chystá zaviesť aj takéto opatrenia - zdôrazňujem, cieľom nie je trestať, ale zabrániť tomu, aby sme my, dunajskostredskí daňoví poplatníci, museli riešiť cudzie odpadky.

Popri tom treba počítať aj s tým, že štát od budúceho roka zavedie selekciu mechanického a biologického odpadu a jeho triedenie bude pre samosprávy opäť znamenať vyššie náklady. Z tohto všetkého vychádzajúc plánujeme vypísať verejné obstarávanie širšieho spektra na rámcovú zmluvu týkajúcu sa odpadového hospodárstva, keďže platnosť tej aktuálnej čoskoro vyprší. Cieľom bude vybrať najlepšieho poskytovateľa služieb na trhu, ktorý dokáže zabezpečiť existujúce služby za konkurencieschopnú cenu minimálne na takej úrovni, ako tomu je v súčasnosti na území Dunajskej Stredey.

Prípravy s tým súvisiace sa už začali, ako aj systémová správa údajov, aby sme mohli verejné obstarávanie vypísať vo vhodnom čase. Naším cieľom preto je, aby po vypršaní našej súčasnej zmluvy nedošlo k prerušeniu služby súvisiacej s odvozom odpadu. Pevne verím, že obyvateľom Dunajskej Stredey aj v budúcnosti dokážeme zabezpečiť odvoz odpadu vyprodukovaného na území mesta v súlade s platnou legislatívou a zároveň za najvýhodnejšiu možnú cenu.

A POLGÁRMESTER VÁLASZOL

„Szemétkérdés” – A hulladék-gazdálkodás aktualitásai

Dr. Hájos Zoltán
Dunaszerdahely város polgármestere

Dunaszerdahely város képviselő-testülete legutóbbi ülésén jóváhagyta azt a hulladékgyűjtésről szóló rendeletet, amellyel városunk próbálja szigorítani, illetve próbál elébe menni azoknak az eseteknek, amikor a nem dunaszerdahelyiek városunk területén helyezik el a szemétket, vagy éppenséggel az itt lakók a tőlük távolabb eső lakóövezetekben igyekeznek a szemétket lerakni. Ennek kapcsán kérdeztük Hájos Zoltán polgármestert a hulladékgyűjtés aktualitásairól.

Ha a nem dunaszerdahelyiek nálunk szabadulnak meg a hulladéktól, az értelemszerűen azt eredményezi, hogy több hulladék keletkezik településünkön, és az önkormányzat költségvetésében a kiadási oldalon az meg is jelenik, magyarán nekünk, dunaszerdahelyieknek kell megfizetni annak az elszállítását.

Igyekezünk ezért más önkormányzatok, városok tapasztalataiból inspirálódni, így az említett rendelet az ilyen szemétkelés tiltása mellett megszabta még, hogy az egyes lakóházak melyik kukaketrechez vagy földalatti szeméttárolóhoz vannak hozzárendelve. Ezzel pedig egy kialakuló érdekes jelenségnek, a „hulladék-turizmusnak” is szeretnénk határt szabni. Vannak ugyanis olyanok, akik nem a saját, az állandó lakóhelyük szerinti szeméttárolóba helyezik el a hulladékot, hanem a város más pontján dobják azt ki.

Ebből adódtak félreértések, volt, hogy kamerafelvétel alapján a rendőrök igazoltattak valakit, aki megszabadult a szeméttől, ám ő arra hivatkozott, hogy Dunaszerdahely városában fizeti a szemétdíjat.

Ezért a rendeletben szabályoztuk azt is, hogy minden dunaszerdahelyi lakos csak az adott lakóhelye szerinti kukaketrechben vagy földalatti szeméttároló-

ban dobhatja el a különböző fajtájú hulladékot – másképpen szabálysértést követ el. Bízom benne, a rendelet hozzájárul, hogy mindenki tudatosabban fog szelektálni és szemétket kidobni.

Látva, hogy a környező települések drasztikus szemétdíjat vezettek-vezetnek be, illetve jelentősen megemelik az eddigi szemétdíjakat, számolunk azazal, hogy több falusi Dunaszerdahely területén próbál majd megszabadulni a szeméttől. Ezért is több helyszínen, köztük kevésbé látható helyeken, hasonlóan, mint a vadászok, „fényképcsapdát” helyezünk el, hogy az illetéktelen szemétket lefotózzuk, azonosítsuk, utána pedig felelősségre vonjuk és meg is büntessük.

A városi hivatal tehát készül erre is – hangsúlyozom, a cél nem az, hogy büntessünk, hanem hogy megelőzzük, hogy ne nekünk, dunaszerdahelyi adófizetőknek kelljen mások szemétket foglalkozni.

Emellett gondolnunk kell arra is, hogy az állam jövő évtől bevezeti a mechanikai és a biológiai szemétket szelektálását is, ezeknek az osztályozása pedig

ismételten nagyobb költséget ró majd az önkormányzatokra. Mindebből kiindulva tervezzük, hogy a nemsokára lejáró, hulladékgyűjtéssel kapcsolatos keretszerződésünkre egy szélesebb spektrumú közbeszerzést írunk majd ki, aminek az lesz a célja, hogy piaci keretek között a legjobb szolgáltatót szeretnénk majd kiválasztani, aki versenyképes áron tudja a meglévő szolgáltatásokat legalább olyan színvonalon biztosítani, ahogy az jelenleg is zajlik Dunaszerdahelyen.

Elkezdődtek az ezzel kapcsolatos munkálatok, az adatok rendszerszintű kezelése is, hogy megfelelő időben tudjuk a közbeszerzést kiírni. Célunk tehát, hogy amikor lejár a hatályos szerződésünk, ne legyen semmilyen fennakadás a hulladék elszállításával kapcsolatos szolgáltatás terén. Bízom benne, hogy a Dunaszerdahelyen termelt szemétket elszállítását a mostani jogszabályoknak megfelelően, ugyanakkor lehetőség szerint a legkedvezőbb áron tudjuk majd a lakosoknak biztosítani.

(-)

Konferencia na tému bezdomovectvo

Mestský úrad v Dunajskej Strede realizoval odborné stretnutie k dlhodobu sa opakujúcemu problému, otázke bezdomovectva. Konferencia sa uskutočnila v utorok 1. októbra pod názvom **Efektívne riešenie problematiky bezdomovectva v organizácii odboru školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry mestského úradu.**

Odborné stretnutie sa snažilo hľadať riešenia na problémy, ktoré sa týkajú aj nášho mesta, za účasti viacerých mestských a obecných samospráv, župnej samosprávy, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, mestskej a štátnej polície a viacerých neziskových organizácií.

Primátor mesta Dunajská Streda JUDr. Zoltán Hájos privítal prítomných a potom v krátkosti načrtnul konkrétne problémy, s ktorými sa stretávame v Dunajskej Strede. Po uvedení do problematiky sa mohla začať výmena názorov.

Ako povedal Zoltán Hájos, primátorom sa stal v roku 2009 a odvtedy neustále vníma problematiku tejto marginalizovanej skupiny obyvateľov. Niektorých bezdomovcov je ťažké presvedčiť, aby prijali pomoc. V súčasnosti ich asi dvadsať žije voľne na ulici a myslia si, že v slobodnom svete si môžu robiť, čo len chcú. V súvislosti s nimi často treba riešiť zdravotné problémy, udržiavanie verejného poriadku a bohužiaľ často sa u nich vyskytuje alkoholizmus. Popri tom, že mnohí z nich neprijímajú pomoc, nedodržiavajú mestské nariadenia ani zákony, vysmieľajú sa aj policajtom, ktorí ich na ne upozorňujú. Nakoľko nemajú príjem ani majetok, nedajú sa voči nim vymáhať ani sankcie. Obyvatelia mesta v súvislosti s ich správaním opakovane podávajú na úrad sťažnosti, ktoré sú aj v rámci možností slovenských zákonov ťažko riešiteľné. Nehovoriac o tom, že sa stáva, že niektorí obyvatelia si fotia či natáčajú policajtov, ktorí sa snažia aktuálny problém s bezdomovcom vyriešiť na mieste. Obyvatelia týmto správaním verejne stavajú do nepríjemnej situácie práve tých, ktorí sa snažia problém riešiť.

Naše mesto už v roku 2012 zabezpečilo kontajnery pre bezdomovcov a neskôr pre nich zriadilo nocľaháreň v budove bývalého rodinného domu na Malodvorníckej ceste. Spomínaná budova je dnes používaná mestskou spoločnosťou Municipal Real Estate, s.r.o. V roku 2023 samospráva za viac ako 300 tisíc eur odkúpila od Železníc SR priestory, ktoré ako nocľaháreň pre odkázaných slúžia dnes. Municipal Real Estate, s.r.o. ako mestská spoločnosť na údržbu verejných priestranstiev pre bezdomovcov ponúkla pracovnú príležitosť – túto, podobne ako ponúknutý priestor na nocľah, mnohí z bezdomovcov dodnes nevyužili - radšej sa s absolútnym nezájmom zmeniť si život bezcieľne túľajú po uliciach mesta.

Po úvodných myšlienkach primátora, ktoré odštartovali odbornú výmenu názorov, vyrozprávali svoje skúsenosti a možné riešenia zástupcovia viacerých miest a obcí, ako aj zástupcovia tretieho sektora, ktorí sa počas výkonu terénnej práce s bezdomovcami stretávajú na dennej báze.

Účastníci konferencie na základe diskusie dospeli k záveru, že situáciu treba posúdiť zhodnotením skúseností z terénnej práce, so zapojením sociálnych úradov a ministerstva a postupne, s prihliadnutím na skúsenosti organizácií tretieho sektora zaoberajúcich sa problematikou bezdomovcov krok

za krokom prinášať vhodné spôsoby riešenia individuálnych problémov danej obce či mesta. Tento postup je podľa pracovníkov neziskových organizácií zdĺhavý proces, no aj praktické poznatky zo zahraničia ukazujú, že sa nedá urýchliť. Okrem prevencie a priamej pomoci by bolo minimálne rovnako dôležité, aby problém začali riešiť aj v legislatíve, pretože v mnohých situáciách nie je možné dosiahnuť výsledky bez použitia odstrašujúcej prísnosti.

Odborné stretnutie organizované naším mestom môže byť aj z tohto dôvodu dôležitým míľnikom pri hľadaní riešení problémov bezdomovectva. Podelením sa o konkrétne problémy a možnosti ich riešení, vypočítaním si rôznych uhlov pohľadu sa môže začať plodný rozhovor, ktorý môže priniesť skutočné zlepšenie.

Zoltán Hájos pre náš portál povedal, že naše mesto urobilo zorganizovaním konferencie dôležitý krok vpred. Položili sme základy pre rozsiahly spoločenský rozhovor. Stretnutie poskytlo samosprávam, štátnym inštitúciám a tretiemu sektoru zaoberajúcim sa danou témou príležitosť vzájomne sa spoznať a podeliť sa o nápady. Účastníci konferencie nevyklúčujú možnosť spoločného hľadania riešení problému bezdomovcov organizovaním podobných stretnutí v budúcnosti.

Text a foto: Vince Rózsár, Preklad: -et-

Hajléktalankérdés és megoldáskeresés

Egy nem újkeletű, vissza-visszatérő problémáról, a hajléktalanok problematikájáról tartott szakmai találkozót a Dunaszerdahelyi Városi Hivatal. A hivatal Közoktatási, Szociális, Sport és Kulturális Főosztálya szervezésében október 1-jén, kedden A hajléktalan problémakör effektív megoldása címen tartottak konferenciát.

A szakmai találkozót több települési önkormányzat, a Nagyszombati megyei önkormányzat, a munka-, család-, és szociálisügyi hivatal, a városi és az állami rendőrség, a munka-, szociális- és családügyi minisztérium, illetve több hajléktalanokkal foglalkozó civilszervezet bevonásával igyekezett megoldást találni a városunkban is létező gondokra.

Dunaszerdahely polgármestere, dr. Hájos Zoltán köszöntötte a megjelenteket, majd röviden – egyfajta problémafelvetésként – felvázolta a városunkat érintő gondokat, hogy erre kötvé indulhasson az eszmecsere.

Mint mondta, 2009-ben került a polgármesteri székbe, azóta foglalkozik a gondokkal. A hajléktalanok egy részét nehéz meggyőzni, hogy elfogadják a segítséget, napjainkban mintegy húszan élnek szabadon az utcán, és úgy gondolják, hogy szabad világban bármit megtehetnek. Egészségügyi problémák, a közrend fenntartása jelent többször gondot velük kapcsolatban, és sajnos az alkoholizmus is gyakori probléma. Amellett, hogy sokan közülük nem fogadják el a segítséget, nem tartják be a szabályokat és törvényeket sem, az arra őket figyelmeztető rendőröket is kinevetik – mivel nincs bevételük, tulajdonuk, nem lehet szankciókat sem érvényesíteni ellenük. Viselkedésükkel kapcsolatban a lakosok többször nyújtanak be panaszt a hivatalhoz, amelyek megoldása szintén nehézkes a szlovákiai törvények lehetőségei közt. Arról már nem is beszélve, amikor a helyszínre érkező és eljáró rendőröket fotózza, videózza néhány lakos, épp a gondokat elhárítani igyekvőket gátolva és nyilvánosan kínos helyzetbe hozva.

Városunk a rossz idők beköszöntével már 2012-ben konténereket biztosít

tott a hajléktalanok számára, későbbiekben a Kisudvarnoki úton, ma már a Municipal városi cég használatában levő volt családi ház szolgált hajléktalanszállóként, majd 2023-ban több mint 300 ezer euróért megvásárolta a Szlovák Állami Vasutaktól a ma is használatos hajléktalanszállót. A hajléktalanok számára a városi közterület-fenntartó vállalat, a Municipal Real Estate Kft. munkalehetőséget is kínált, amellyel – akárcsak a hajléktalanszálló lehetőségével – többen nem kívántak élni, abszolút érdektelenséggel, inkább a város utcáin kóborolva élik mindennapi életüket.

A szakmai eszmecserét indító gondolatok után több település képviselője mondta el saját tapasztalatait, illetve a terepmunka során napról napra a hajléktalanokkal találkozó civilszervezeti küldöttek beszéltek a saját élményeiről, megoldási lehetőségeikről.

A hozzászólások alapján arra jutottak a résztvevők, hogy terepmunkával fel kell mérni a helyzetet, a szociális hivatalokat és a szaktárcát bevonva, a hajléktalankérdéssel foglalkozó civilszervezetek tapasztalatait figyelembe véve kell individuális megoldásokat keresve lépésről lépésre haladni. A ci-

vilszervezetek munkatársai szerint hosszú folyamat ez az eljárás, ám a külföldi gyakorlati ismeretek is azt mutatják, hogy nem lehet ezt meggyorsítani. A megelőzés és a segítségnyújtás mellett legalább olyan fontos lenne, ha törvényes keretek között is oldani kezdenék a problémát, mert sok helyzetben elrettentő szigor nélkül nem lehet eredményt elérni.

A városunk szervezte szakmai találkozót azért is jelenthet fontos mérőföldkövet a hajléktalanszervezetek megoldáskeresésében, mert a különböző nézőpontokat látva és hallva konzultáció indulhat a gondok megoldása érdekében.

Hájos Zoltán portálunknak elmondta, városunk fontos lépést tett meg a konferencia megszervezésével, egy széleskörű társadalmi egyeztetés alapját tettük le. A találkozó lehetőséget biztosított arra, hogy az önkormányzatok, az állami hivatalok, a témával foglalkozó civilszervezetek egymást megismerve közösen folytathassanak eszmecserét, azt sem kizárva, hogy a jövőben hasonló találkozók megszervezésével közösen keressék a megoldást a hajléktalanproblémára.

Szöveg és kép: Rózsár Vince

Az emlékezés a mi nemzedékünk felelőssége

Nemzeti gyásznapon, október 6-án az 1849-ben kivégzett aradi vértanúk tiszteletére rendezett megemlékezést és koszorúzást Dunaszerdahely város önkormányzata.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc templom téri emlékművénél Karaffa Attila, Dunaszerdahely alpolgármestere üdvözölte a megemlékezőket.

„Hiába próbálta Haynau vérbe folytani a szabadságharc leverését, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hősei által képviselt értékek kitörölhetetlen bélyeget égettek a magyar szívekbe és nem csak magyar történelembe, de a világtörténelem lapjaira is örökre beírták nevüket bátorságukkal és hűségükkel az aradi tizenhármak és társaik. Ezt az örökséget adták tovább, nekünk, kései utódoknak is. Maradjunk meg hűségesek és bátrak. Mert a hűség elengedhetetlen, hogy nemzetünk megmaradjon, a bátorság pedig szükséges ahhoz, hogy ellen tudjunk állni a mai kor csábításának, az asszimilációnak, a különböző káros ideológiák befogadásának” – fogalmazott az alpolgármester.

Karaffa Attila elmondta az is, hogy a kivégzett honvédtábornokok „tiszteletet érdemelnek minden korban és minden társadalmi rendszerben! (...) Az aradi tábornokok vérről írt üzenete az egekbe kiált, amely tettekre serkent bennünket is. A helytállásra, a kiállásra és arra is, hogy kezdet tudjunk nyújtani egymásnak, amikor veszély fenyegeti közösségünket. Mert szükségünk van hősökre, példaképekre, akik utat mutatnak nekünk akkor is, amikor szétforgácsolva élünk a Felvidéken. Csakis együtt és közösen tudjuk érvényesíteni jogainkat és tudunk hangot adni jogos követeléseinknek. Semmivel sem akarunk többet, mint ami megillet bennünket szülőföldünkön” – tette hozzá.

Csáky Csongor, a Rákóczi Szövetség elnöke ünnepi megemlékezésében arra emlékeztetett, hogy

„Sajátos a történelmünk, amely bővelkedik az elmúlt évszázadok vérvizataros időszakainak emlékezetével. Az idő

messzeségébe nyúló múltunk küzdelmek sorozata a megmaradásért, azért, hogy a nyelvünk, a kultúránk, a nemzeti függetlenségünk fennmaradjon. (...) Október 6-án az aradi várbörtön udvarán olyan tábornokokat végeztek ki, akik a történelmi Magyarországot tekintették hazájuknak, akik nemzetiségüktől függetlenül felesküdték a hazára és hittek március 15-e és az áprilisi törvények vívmányaiban, értékeiben” – mutatott rá a Rákóczi Szövetség elnöke, kiemelve, hogy a tábornokok „büszkén, a félelmetes halált megverve, az életüket, a vérüket adták, mert hittek abban, hogy az áldozat és a példa a legtöbb, amit az utódokra hagyhatnak.”

Csáky Csongor arra is figyelmeztetett, hogy „október 6-a nekünk is üzen. Azt üzeni, hogy mindenkinek feladata van a maga helyén, hogy helyt álljon, hogy őrizze, gazdagítsa és továbbadja azt, amit szüleitől örökölt. Közös örökségünk a történelmünk és a kultúránk hatalmas értéket képvisel. És soha ne feledjük, a kultúra mindig megelőz mindent. Megelőzi a gazdaságot, megelőzi az összes társadalmi alrendszert. Ezért lényeges és mindennél fontosabb, hogy közös kincsünket, magyar kultúránkat meg tudjuk őrizni, tovább

tudjuk adni és megőrzendő értéként tudjunk tekinteni rá. Ha a kultúránkat veszni hagynánk, akkor nemcsak mi, de velünk együtt nyelvünk és múltunk is elveszne. Éppen ezért nekünk, a mi nemzedékünknek is nagy a felelőssége”, majd a felvidéki gyökerekből létrejött Rákóczi Szövetség nevében azt kívánta a dunaszerdahelyieknek, hogy „a városban élő magyar polgároknak legyen elkötelezett magyar nemzeti büszkesége és bátor ragaszkodása múltunk, nyelvünk, kultúránk értékeihez. Azt kívánom, hogy legyen hite az itt élőknek a közösség erejében és a megmaradásunk zálogát jelentő magyar iskolaválasztásban”.

A megemlékezést követően előbb az alapiskolás tanulók helyezték el mécseseket az emlékműnél, majd a város önkormányzati és civil szervezetei rótták le kegyeletüket.

Az eseményen közreműködtek a Vámbéry Ármin Alapiskola tanulói, a Vámbéry Ármin Gimnázium, a Közös Igazgatású Szakközépiskola Szabó Gyula 21 és az iskolában működő Rákóczi Szövetség ifjúsági szervezetének diákjai, valamint a 10. sz. Szent György cserkészcsapat fiataljai.

Szöveg és kép: Nagy Attila

A nemzeti múlt a jövő irányadója

Október 23-án Dunaszerdahelyen is megemlékeztek az 1956-ban Budapesten kitört magyar szabadságharc és forradalom hőseiről.

Bíró Éva tisztelettel köszöntötte a szabadságharc és forradalom 68. évfordulója alkalmából a Diktatúrák áldozatainak emlékművénél összegyűlt közösséget.

Hájos Zoltán ünnepi köszöntője elején elmondta, Nagyszombat megye képviselő-testületének tagjai aznapi ülésükön egyperces néma felállással adóztak az 1956-os forradalom hőseinek emléke előtt. Ezt megelőzően Jozef Viskupič, a megye elnöke méltatta az '56-os forradalom jelentőségét, és párhuzamot vont az 1956-os magyar forradalom és az 1968-as csehszlovák Prágai tavasz között.

Tudjuk, hogy a II. világháború Magyarország számára a háború elvesztését jelentette, a magyar nemzet ismét a vesztes nemzetekhez tartozott. A háború után a magyarok a háborúban elesett fiaikat, az ostromok alatt meghalt szeretteiket gyászolták. Elkezdődött a nyilasok felelősségre vonása, majd a szovjet „tanácsadók” javaslatára kezdték el a magyar értelmiség és vagyonos polgárok munkatáborokba való száműzését, melynek egyetlen célja volt, a kommunista funkcionáriusok vagyonszerzése, valamint politikai

hatalmuk megszilárdítása – mondta városunk polgármestere.

„Az emberek elvesztették a jövőbe vetett hitüket, a reményt, hogy a borzalmaknak egykor vége szakad, elegendő lett az elnyomásból, a megaláztatásból, a rettegésből, amelyet nem más nemzet kényszerített rájuk, hanem saját nemzetük tagjai. ... Változást akartak, a meglévő rendszert emberközelivé akarták tenni, hogy egyenjogúság és társadalmi igazságosság legyen Magyarországon” – emlékeztetett Hájos Zoltán.

„Ezen a megemlékezésen azokra a fiatal forradalmárookra emlékezünk, akik a szabadságért és Magyarország függetlenségéért harcoltak. A szabadság számukra nem egy fogalom volt csupán, hanem a gondolkodás, a vélemény és a cselekvés szabadsága” – zárta megemlékezését Dunaszerdahely polgármestere.

Kolek Zsolt történész ünnepi beszéde elején örömét fejezte ki, hogy szép számban gyűltek össze az '56 mártírjai előtt megemlékezők. Ugyan már a szűkre szabott ország határai közt zajlott ez a szabadságharc, ám mégis közös ügyünk, hiszen a Kárpát-medencében és az egész világon fejet hajtunk – hangoztatta a szónok, majd hozzátette: 1956-nak üzenete van a mához is: „'56 legfőbb üzenete a nemzeti egység, mely összeforrott a szabadság iránti

vágyban. Ezek a kihívások számunkra is fontosak – különösen az elmúlt évek politikai történései után –, hogy őszintén és nyíltan beszéljünk arról, hogy összefogásra, nemzeti egységre van szükség. ... '56 megmutatja, hogy szükség van, és lehetséges nemzeti összefogásban gondolkodni, mert enélkül a nemzet képtelen megmutatni erejét! Ha az egyének akarata nem egyesül a tömeg akaratává, akkor az erőt nem tudja felmutatni a közösség” – emelte ki Kolek Zsolt.

„A nemzet múltja, a kitartás, az emlékezés, ami megtart minket, megtart a jelenben és reményt ad a jövőben. A nemzeti múltra úgy tekintünk, mint irányadóra a jövőnek” – zárta ünnepi gondolatait a megemlékezés szónoka.

Az ünnepi szavak és műsor után az emlékezés és a kegyelet koszorúit helyezték el a jelenlévő társadalmi és politikai szervezetek, hivatalok képviselői, majd a Himnusz közös eléneklésével zárult a megemlékezés.

Szöveg és kép: Rózsár Vince

Szentmisével emlékeztek

Idén ünnepelte fennállásának tizenkilencedik esztendejét a dunaszerdahelyi Pázmaneum Polgári Társulás. Október 8-án ünnepi szentmisével és koszorúzással emlékeztek az évfordulón.

2005. október 2-án, a Szent Őrőangyalok ünnepén alapították meg a dunaszerdahelyi székhelyű Pázmaneum Polgári Társulást, amelyet felvidéki magyar papok és világiak hoztak létre. Alapító elnöke Dunaszerdahely szülötte, Karaffa János lelkiatya volt, 2021-ben bekövetkezett haláláig.

A társulás célja az alapvető emberi értékek és a nemzeti identitás megerősítése a keresztény erkölcs szellemében. Őrzi Pázmány Péter bíboros és Isten szolgája Esterházy János szellemi örökségének ápolását, ennek szellemében dolgozik.

A tizenkilenc esztendőért hálát adó program a Nagyboldogasszony oltalma alatt álló Szent György-templomban zajlott. A Boldog Salkaházi Sára imakilenced 9. állomásán előbb rózsafüzér imádság, majd kiselőadás várta a híveket, Boldog Salkaházi Sára életéről, amelyet a Pázmaneum ügyvivője, Karaffa Attila, Dunaszerdahely alpolgármestere mondott el.

Ezt követően ünnepi szentmisét tartottak, Szűz Máriára, a Magyarok Nagyasszonyára emlékezve. A szentmise főcelebránsa Író Sándor őrnagy, katolikus tábori lelkész volt, aki oltártestvéreivel, köztük Bozay Krisztián dunaszerdahelyi esperesplébánossal mutatta be a legszentebb áldozatot.

A szentmise végén, a hívek gyűrűjében megkoszorúzták a templom falán elhelyezett Marczell Mihály emléktábláját.

Nagy Attila

Dunajskostredským darcom krvi odovzdali Janského plakety

Dňa 24. októbra sa na mestskom úrade konala slávnosť Slovenského Červeného kríža venovaná darcom krvi, na ktorej vedenie samosprávy mesta Dunajská Streda a Územného spolku Slovenského Červeného kríža odovzdali jednotlivé stupne Janského pamätnej plakety viacnásobným darcom krvi.

„Chcem sa poďakovať predsedníčke miestneho spolku Slovenského Červeného kríža za to, že dnes v Dunajskej Strede môžeme Dunajskostredčanom odovzdať uznanie za nezištný čin tu na mestskom úrade. Verím, že sa z toho stane tradícia,“ povedal úvodom svojho prejavu primátor JUDr. Zoltán Hájos.

„Vďaka, hrdosť a uznanie sú zmyslom tejto slávnosti. Ďakujeme Vám za to, že mnohonásobne darujete krv, pretože cítite potrebu pomáhať druhým už mnoho rokov. Bola to ušľachtilá myšlienka, keď ste sa prvýkrát rozhodli, že chcete týmto spôsobom pomôcť svojim blízkym,“ - dodal primátor. Následne spolu s MUDr. Tiborom Misányikom, predsedom Územného spolku SČK v Dunajskej Strede, podpredsedom organizácie MUDr. Petrom Štullerom

a zástupcami primátora mesta Dunajská Streda MUDr. Jurajom Puhom a Attilom Karaffom odovzdali jednotlivé stupne Janského pamätnej plakety za mnohonásobné darovanie krvi prítomným darcom.

Janského bronzové plakety si mohli prevziať tí darcovia krvi, ktorí darovali krv aspoň desaťkrát. Boli to:

Tamás Pálinkás
Nóra Fogas
Gábor Farkas
Balázs Vígh
Igor Tóth
Tibor Szaban
Krisztián Galántai
Soós Dionýz
Adrián Bindics
Ildikó Sebő
Ernest Csonga
Dávid Schevela
Péter Fogas
Alžbeta Bazsóová
Attila Füßy
Martin Krátky
Péter Gáspár
Ing. Róbert Malý
Zoltán Vajda
Filip Kišš

Striebornú Janského plaketu za 20-násobné darcovstvo si prevzali:

Jozef Alföldy
Dorota Félová
Erik Szabó
Tamás Méhes
Juraj Madarász
Mária Orbán
László Molnár
Alexander Elek
Lajos Cseh
Krisztína Bernáth

Zlatú Janského plakety obdržali nasledovní Dunajskostredčania:

Hedvig Oravec
Éva Misányik
András Muzsáy
Kálmán Bugár

Diamantovú plaketu si prevzal Ing. Roland Schevela za 80-násobné darovanie krvi.

Na slávnostnom podujatí darcom krvi predniesli krátky kultúrny program študenti Strednej súkromnej odbornej školy s vyučovacím jazykom maďarským. Moderátorkou podvečera bola Mgr. Edita Tilajčíková.

Text a foto: nagy
preklad: et

Reštaurácia súsošia Kalvárie

Súsošie Kalvárie v cintoríne na Malodvorníckej ceste čaká odnova – predchádzalo jej poškodenie hlavného kríža počas leta. Reštaurovať však budú aj sochy okolo neho.

„Reštaurácia bude vykonaná na základe konzultácie s Krajským pamiatkovým úradom Trnava a Rímskokatolíckou farnosťou Dunajská Streda v spolupráci s technickým a investičným odborom mestského úradu a mestskou spoločnosťou Municipal Real Estate. Súsošie pochádza z 18. storočia a pô-

vodne stála na Kalvarijskom kopci na konci Nemesszegskej ulice. K obnove Kalvárie, srdcovej záležitosti pre Dunajskostredčanov, si privolali odborníka. Čoskoro budú môcť začať s reštaurovaním. Dovedy, žiaľ, musí byť súsošie zakryté, aby bolo chránené pred poveternostnými vplyvmi a aby sa tak predišlo ďalšiemu znehodnocovaniu jeho sôch. Obnova bude pokračovať aj v budúcom roku a o jej priebehu budeme obyvateľov informovať,“ uviedol zástupca primátora Attila Karaffa.

Pozdravili aj členov klubu dôchodcov a jubilantov

Pri príležitosti mesiaca starších primátor JUDr. Zoltán Hájos a viceprimátori MUDr. Juraj Puha, MBA a Attila Karaffa pozdravili 24. októbra v mestskom klube dôchodcov členov a jubilantov klubu dôchodcov. Prítomných a hostí privítala vedúca klubu Rozália Alföldi.

„Vy, seniory, ste pre nás ako korene obrovského stromu, ktoré sú hlboko zakorenené v zemi, dávajú stabilitu a silu našej komunite,“ povedal vo svojom príhovore primátor Zoltán Hájos, na znak uznania za množstvo poctivej celoživotnej práce, ktorú seniory pre dobro mesta Dunajská Streda vykonali.

„Vaša vytrvalosť, múdrosť a obetavá práca majú za následok, že Dunajská Streda je prosperujúcim mestom, na ktoré môžeme byť všetci hrdí. Ukázali ste nám, že sila komunity nespočíva v individuálnych činoch, ale v tom, aby

sme spoločnými silami vytvorili niečo trvalé a hodnotné,“ dodal primátor mesta.

Prítomní členovia klubu si vychutnali vystúpenie citarového súboru Lámpás z Topoľníkov a po príhovore primátora

si dary samosprávy mohli prevziať najprv jubilanti, následne aj ostatní prítomní seniory.

Po programe nasledovala príjemná hudobná zábava.

(Text a foto: nagy, preklad: et)

Na návšteve v Zariadení u seniorov

Október je mesiacom úcty k starším spoluobčanom. Pri príležitosti mesiaca seniorov vedenie mesta Dunajská Streda, držiac sa peknej tradície, aj tento rok pozdravilo obyvateľov zariadenia pre seniory.

Riaditeľ zariadenia Ing. Koloman Pongrácz pozdravil obyvateľov oboch penziónov a s úctou privítal zástupcov primátora mesta Dunajská Streda Attilu Karaffu a MUDr. Juraja Puhu, MBA, ako aj zamestnancov sociálneho oddelenia mestského úradu.

Juraj Puha seniorov pozdravil nielen ako zástupca primátora, ale aj ako lekár a predseda Komisie Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda pre sociálnu starostlivosť a zdravotníctvo.

„Október je mesiacom úcty a uznania voči starším, dovolte nám poďakovať sa za vašu prácu a múdrosť, ktorú rozdáva-

te,“ povedal obyvateľom zariadenia viceprimátor. Vo svojom krátkom príhovore poďakoval riaditeľovi zariadenia a jeho zamestnancom za každodennú starostlivosť o jeho obyvateľov a ich snahu o to, aby život seniorov v zariadení bol čo najkrajší a bezproblémový.

Seniorom sa prihovoril aj Attila Karaffa, pričom zdôraznil, že „našou úlohou je vážiť si starších ľudí a naučiť to aj naše deti tu v Dunajskej Strede. Dobrá komunita vie, že svojim predchodcom môže vďačiť za svoje vnútorné hodnoty... Napriek všetkým problémom vám prajem, aby ste v každodennom živote prežívali krásne chvíle, aby ste cítili úctu svojej rodiny, spoločnosti a mesta, aby ste cítili, že ste potrební.“

Žiaci Strednej odbornej školy na Ulici Gyulu Szabóa 21 pod vedením pedagóga Levente Klóra obyvateľom penziónov na Ulici generála Svobodu a na Námestí priateľstva spríjemnili deň milým programom. *Vince Rózsár, preklad: -et-*

Žitnoostrovské múzeum: Už šesť desaťročí v službách regiónu a komunity

10. októbra sa zišli obdivovatelia činnosti Žitnoostrovského múzea, aby spolu oslávili 60. výročie jeho založenia.

Slávnostné podujatie otvorili laureát Ceny Harmónia Mgr. Art. Tomáš Cseh ArtD., prvý sólového violistu Symfonického orchestra Slovenského národného divadla v Bratislave a klaviristka Hiromi Cseh Ishiguri, a následne moderátorka večera, Mgr. Edita Tilajčíková, privítala prítomných. Podujatie popri mnohých predstaviteľoch kultúrneho života mesta aj kraja poctili svojou prítomnosťou aj župan TTSK Mgr. Jozef Viskupič, vicežupan Mgr. József Berényi, viceprimátori mesta Dunajská Streda Attila Karaffa a MUDr. Juraj Puha, MBA.

„Žitnoostrovské múzeum okrem toho, že ponúka pre obyvateľov mesta a regiónu množstvo výstav, koncertov, knižných prezentácií, sa rozrástlo na miesto, ktoré ľudia všetkých vekových kategórií radi navštevujú, kde načerpajú silu, obdivujú krásne umelecké diela a obohacujú svoje srdcia hrejivými zážitkami. Stal sa z neho komunitný priestor, kam návštevníci prichádzajú s úsmevom na tvári a odchádzajú duchovne bohatší v nádeji opätovného stretnutia,“ - zdôraznila význam oslavovanej inštitúcie hostiteľka večera.

V úvode svojho slávnostného príhovoru pozdravil prítomných aj riaditeľ múzea Mgr. Iván Nagy. S potešením privítal najmä kolegov z iných múzeí, ktorých zrejme zamestnávajú podobné problémy ako Žitnoostrovské múzeum, takže práve k týmto inštitúciám ich viažu najužšie vzťahy. Vo vzťahu k partnerským inštitúciám vyzdvihol, že sú spolu v neustálom profesionálnom kontakte. Pozdravil prítomných starostov a riaditeľov škôl, pričom uviedol, že väčšina návštevníkov múzea sem prichádza práve zo vzdelávacích inštitúcií. Ďalej privítal organizácie, ktoré sa zaoberajú cestovným ruchom a turizmom. Tu povedal, že i s nimi zdieľajú spoločné ciele a záujmy, čo považuje za mimoriadne silné prepojenie.

„Pred šesťdesiatimi rokmi túto inštitúciu založilo niekoľko nadšencov. Odvtedy Dunajom pretieklo veľa vody, ale - stal sa zázrak - inštitúcia, ktorú vytvorili, funguje dodnes,“ povedal Iván Nagy a následne dodal, že neustály pokrok v digitálnom a kybernetickom svete okolo nás spôsobuje, že do popredia sa dostávajú iné hodnoty. „A my tak musíme hľadať nové uplatnenie múzea, prekalibrovať jeho poslanie a fungovanie... Verím, že cieľ, ktorý som práve načrtoval, sa dá dosiahnuť len spoločnou prácou, alebo budovaním komunit“ - dodal Iván Nagy

Prítomných, priateľov kultúry, pamätí a tradícií, ktoré táto inštitúcia symbolizuje a ktorá práve oslavuje 60. výročie svojho vzniku, privítal vo svojom pozdrave aj Jozef Viskupič, župan Trnavského samosprávneho kraja.

„Vítam vás v dôležitom momente života inštitúcie, v múzeu, ktoré reprezentuje komunitu, mesto a región – bez neho by boli bez duše. Inštitúcia pamäti totiž dáva komunite dušu, srdce, myšlienky a korene,“ zdôraznil Viskupič. Zároveň múzeu zablahoželal, že jeho súčasné vedenie, tak ako jeho predchodcovia, vykonáva také činnosti, ktoré múzeum priviedli do súčasnosti: prebýva v nich tradícia, duša a naše korene. Poďakoval všetkým, ktorí v priebehu 60 rokov priložili ruku k dielu a pricinili sa o to, aby múzeum prekvitalo.

Slova sa následne ujal József Berényi, zástupca župana, aby vyslovil obdiv k práci múzea. Ako povedal, preňho osobne je kultúra v Trnavskom kraji mimoriadne dôležitá i preto, lebo na ňu zostáva oveľa menej finančných prostriedkov, ako napríklad na obnove ciest, no župné kultúrne inštitúcie dokazujú, že peniaze nie sú všetko, i za menej peňazí dokážu vďaka vzájomnej spolupráci robiť zázraky.

„Som rád, že múzeum už toľko rokov nesie odkaz našich predkov, znázorňuje ich životy, životy rodín Kondéovcov, Amadéovcov a mnohých ďalších rodín, ktoré tu žili a pracovali v prospech tohto mesta a regiónu. Je to zodpovedné poslanie, ktoré pracovníci Žitnoostrov-

ského múzea denno-denne vykonávajú, prajem im aj nám, aby im táto vytrvalosť ešte dlho vydržala,“ - povedal na záver József Berényi.

V mene vedenia a samosprávy nášho mesta jubilujúcu inštitúciu pozdravil viceprimátor MUDr. Juraj Puha, MBA. Pridal sa ku gratulantom so želaním, aby okružle a krásne výročie zapálilo v zamestnancoch inštitúcie plameň túžby po ďalších veľkých plánoch a ďalších úspechoch. Zároveň ich požiadal, aby naďalej zachovávali naše tradície, kultúru a históriu.

„Máme radosť z toho, že táto významná inštitúcia funguje vynikajúco a v imponujúcej budove, na čo sme veľmi hrdí. Ďakujeme, že svojou prácou a výsledkami idete príkladom, že šírite dobré meno nášho mesta v krajine i za hranicami,“ - zablahoželal múzeu zástupca primátora a potom s potešením poznamenal, že spolupráca s mestom, so školami, je príkladná a vystavený materiál posilňuje v žiakoch myslenie lokálnych patriotov.

Po svojom príhovore v maďarskom aj slovenskom jazyku viceprimátor odovzdal Ivánovi Nagyovi pamätný list primátora mesta Dunajská Streda, JUDr. Zoltána Hájosa, pri príležitosti 60. výročia založenia Žitnoostrovského múzea ako uznanie za propagáciu kultúry a umení, dokumentovanie a udržiavanie tradícií a histórie Dunajskej Stredy aj Žitného ostrova pre budúce generácie.

Po slávnostných pozdravoch si hostia mohli pozrieť krátky film približujúci minulosť a súčasnosť Žitnoostrovského múzea a následne riaditeľ múzea odovzdal pri príležitosti výročia pamätné listy.

„Myslím si, že v tento deň môžeme obrátiť list v knihe života múzea, dúfajúc v krajšiu a bohatšiu budúcnosť, ktorá bude aj naďalej ponúkať kvalitný obsah a prijímať nadšené publikum,“ dodala na záver slávnosti Edita Tilajčíková. Následne priestor opäť zaplnila hudba: dôstojný rámec slávnosti poskytl viola a klavír v podaní Tamása Cseha a Hiromi Cseh Ishiguri.

Vince Rózsa, preklad: -et-

Podpora kultúrneho dedičstva družobných miest Győr a Dunajská Streda implemen- táciou ďalšieho schváleného projektu

Mesto Győr, v partnerstve s mestom Dunajská Streda, predložilo žiadosť o poskytnutie finančného príspevku v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg VI-A Maďarsko-Slovensko 2021 – 2027 (HUSK-2302), s názvom „smARTacross – Slovensko - Maďarská spolupráca na zachovanie miestneho umeleckého a kultúrneho dedičstva“ (skrátene: smARTacross) za účelom ochrany a zachovania kultúrnych pamiatok miestneho významu.

V rámci schválenej žiadosti vedúci partner projektu, ktorým je mesto Győr, plánuje s rekonštrukciou budovy kultúrnej pamiatky „Ispita“ a Umelecko-historického múzea Rómera Flórisa, pričom na strane hlavného cezhraničného partnera, ktorým je mesto Dunajská Streda, sa plánuje s obnovou Vermesovej vily, ktorá je momentálne sídlom Galérie súčasných maďarských umelcov.

Mestá Győr a Dunajská Streda dlhodobo udržiavajú aktívne partnerské vzťahy, pričom obe samosprávy sa dohodli na vzájomnej spolupráci v oblasti kultúry, umenia, cestovného ruchu a športu. Zámer posilňovať cezhraničné putá formou aktívnej cezhraničnej spolupráce bol spečatený aj formálne v roku 2021, kedy bola podpísaná Partnerská zmluva medzi mestami Győr (Maďarsko) a Dunajská Streda (Slovenská republika). Družobné mestá týmto vyjadrili spoločný zámer rozvíjať cezhraničnú spoluprácu prostredníctvom zachovania a obnovy vlastných kultúrnych hodnôt a prvkov kultúrneho dedičstva.

Vermesova vila v Dunajskej Strede poskytuje v súčasnosti dôstojné priestory na prevádzku Galérie súčasných maďarských umelcov. V rámci plánovanej obnovy budovy sa okrem renovácie vonkajších a vnútorných povrchov Vermesovej vily zrealizuje aj výmena vonkajších okien a modernizácia vykurovacieho systému, pričom no-

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

vého vzhľadu sa dočká aj okolitá zeleň a park.

Budova kultúrnej pamiatky „Ispita“, ktorá sa v súčasnosti nachádza v historicky dôležitej časti centra mesta Győr, je dôležitou súčasťou miestneho kultúrneho dedičstva. Chátrajúca budova prejde vďaka projektu úplnou rekonštrukciou, pričom predmetom rozsiahlej obnovy budú tak exteriérové ako aj interiérové prvky budovy. Na budove budú obnovené opotrebované vonkajšie fasádne povrchy, výklenky sôch, fasádne okná a po ich dokončení budú obnovené sochy vrátené na svoje pôvodné miesta. V budove s modernými interiérovými obkladmi pribudne nový informačný pult prístupný pre všetkých návštevníkov, ďalej šatňa a na prvom poschodí budovy aj klimatizované výstavné priestory.

Realizácia plánovaného rozvojového zámeru prispeje svojim potenciálom budovať a posilňovať komunity k posilneniu miestnej identity, zachovaniu lokálnych kultúrnych hodnôt, zlepšeniu kvality života a v neposlednom rade k zvýšeniu turistickej atraktivity oboch miest. Vďaka investícii sa zrekonštruované objekty, pri zachovaní ich jedinečných historických hodnôt, stanú multifunkčnými komunitnými priestormi, ktoré budú poskytovať vhodný priestor na stretávanie sa miestnych, regionálnych a cezhraničných umelcov a kreatívnych komunit, za účelom ich vzájomného spoznávania. Obnovené budovy

zároveň poskytnú vhodné priestory pre spoločnú umeleckú a tvorivú prácu, s cieľom vytvárať a zároveň chrániť duševné a kultúrne dedičstvo, poskytnú moderné, environmentálne udržateľné a dôstojné priestory pre umelecké, kultúrne, komunitné podujatia a výstavy.

Projekt s názvom „smARTacross – Spoločná slovensko - maďarská spolupráca na zachovanie miestneho umeleckého a kultúrneho dedičstva“, ktorému bol pridelený identifikátor HUSK/2302/2.4/075, je financovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a zo štátnych rozpočtov oboch partnerov projektu. Výška podpory zo zdrojov Európskej únie predstavuje sumárne čiastku 1 160 000 eur a výška spolufinancovania zo štátnych rozpočtov partnerov projektu činí sumárne čiastku 196 500 eur. Výška podpory zo zdrojov Európskej únie pre vedúceho partnera projektu (maďarská časť) predstavuje sumu 600 000 eur, pričom spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu Maďarska predstavuje čiastku 112 500 eur. Výška podpory poskytnutá cezhraničnému partnerovi projektu (slovenská časť) predstavuje čiastku 560 000 eur, z toho 84 000 eur ako spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR. Partneri projektu sa zaviazali poskytnúť na realizáciu projektu sumárne 93 500 eur z vlastných zdrojov. Plánovaný termín ukončenia projektu je 31.05.2026.

foto: Attila Nagy

Druhý Maloblahovský večer bol o dejinách maloblahovských cintorínov

O tunajších cintorínoch minulosti, o pohrebných zvyklostiach zašlých čias, ale aj o aktuálnych investíciách, ktoré sa týkajú cintorína v Malom Blahove, sa hovorilo na Maloblahovskom večeri, ktorý dňa 22. októbra zorganizovalo Občianske združenie Sikabony a Občianske združenie Mártona Biróa v zaplnenej sále Spoločenského domu Ignácza Gálffyho.

Prítomných pozdravil predseda Občianskeho združenia Sikabony Michal Fodor, ktorý v mene združenia a spoluorganizátora, OZ Mártona Biróa, privítal prítomných vrátane primátora mesta Dunajská Streda JUDr. Zoltána Hájosa, viceprimátora MUDr. Juraja Puhu, splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a mestského poslanca Mgr. art. dr. jur. Ákosa Horony, prítomných poslancov mesta a vedúcich inštitúcií, obyvateľov Malého Blahova a prednášateľa, miestneho historika Attilu Nagya.

„Je radosť vidieť, koľkí sme sa opäť zišli. Ďakujeme Maloblahovčanom, že môžeme byť spolu, že môžeme spoločne viesť rozhovor o minulosti, ale aj o súčasnosti mestskej časti a tak môžeme spoločne premýšľať,“ dodal Michal Fodor.

Prítomných privítal aj zástupca primátora Juraj Puha.

„V prvom rade by som chcel podotknúť, že tu v Malom Blahove je opäť plný dom, čo je radosť vidieť. A vždy to vravím: je to aj prejav úcty a uznania voči práci Občianskeho združenia Sikabony,“ vyjadril sa viceprimátor a poďakoval dvom združeniam a celému tímu

za zorganizovanie ďalšieho v poradí Maloblahovských večerov.

Pripomenul, že veľký úspech mala aj výstava fotografií o minulosti mestskej časti a s osobitným potešením poznamenal, že predmetná výstava bude ďalej putovať medzi mestskými školami.

Prednášateľ večera, miestny historik Attila Nagy, najskôr predstavil pohrebné zvyky z dávnych čias, potom hovoril o dekrétu Márie Terézie upravujúcom cintorínový poriadok, ako aj o pohrebných obradoch, pričom spomenul niekoľko zaujímavostí. Potom si obyvatelia Malého Blahova v krátkosti vypočuli dejiny štyroch maloblahovských cintorínov. Sú nimi židovský cintorín, cintorín vojnových zajatcov, staronový cintorín a veľký cintorín v Malom Blahove.

Na prednáške bolo prezentovaných aj množstvo starých fotografií, ktoré ilustrovali osudy cintorínov v 20. a 21. storočí.

Po prednáške sa primátor Zoltán Hájos vo svojom krátkom prejave – chodiac sa príležitosti – venoval okrem iného aj práve spomínaným cintorínom a v súčasnosti rekonštruovanému domu smútku.

V súvislosti s domom smútku uviedol, že mesto, reagujúc na žiadosť obyvateľov, pristúpilo k obnove, ktorej skutočný rozpočet sa však ukázal byť oveľa vyšší, ako bolo pôvodne plánované. „Verím, že ak navštívite cintorín na Sviatok všetkých svätých, privíta vás úplne iný pohľad,“ povedal primátor.

„Postavíme urnovú stenu, revitalizuje sa aj zemina od kostola po bránu a medzi urnovou stenou a domom smútku,“

dodal Zoltán Hájos a povedal, že považujú za dôležité, aby sa aj mestská časť Malé Blahovo priebežne obnovovala. Spomenul obnovu Topoľovej ulice, práve prebiehajúcu rekonštrukciu na Záhradníckej ulici, kde plánujú postaviť aj dve smart autobusové zastávky, ktoré budú okrem iného slúžiť aj bezbarierovej doprave.

Spomenul, že aj obyvateľov Malého Blahova srdečne pozývajú na adventné trhy, ktoré sa teraz po novom budú konať na Trhovisku a ktorými chcú vytvoriť tradíciu, aby sa kvalitou a službami vianočné trhy v budúcnosti vyrovnali Dňom sv. Juraja a Žitnoostrovskému jarmoku.

Po početných zaujímavých informáciách mohli obyvatelia položiť svoje otázky, jednak prednášateľovi večera, ako aj prítomnému vedeniu mesta i mestským poslancom.

Na záver programu Michal Fodor, predseda Občianskeho združenia Sikabony, pozval publikum na ďalší Maloblahovský večer, ktorý sa bude konať 14. novembra a na ktorom budú v centre pozornosti krajina a kulinária Sedmohradska.

(dszi), preklad: -et-

A Kálvária rendbetételéről

Elkezdődik a Kisudvarnoki úti temetőben álló Kálvária szoborcsoport felújítása – a nyár folyamán megsérült főkelesztet, illetve a mellette lévő szobrokat is restaurálni fogják.

„A Nagyszombati Kerületi Műemlékvédelmi Hivatallal és a Római Katolikus Egyház Dunaszerdahelyi Plébániájával egyeztetve készítjük elő a Kálvária felújítását a városi hivatalban a Műszaki és Beruházási Főosztállyal, valamint a Municipal RealEstate városi vállalattal közösen. A XVIII.

században felállított Kálvária, amely eredetileg a Nemeszszeg végében álló Kálvária-dombon állt, a szerdahelyiek szívébe. Szükséges volt szakember segítségét kérnünk, amit meg is tettünk, és rövidesen már nekiláthatnak a restaurálásnak. Addig sajnos le kell takarni a szoborcsoportot, hogy megóvjuk az időjárástól és nehogy még rosszabb állapotba kerüljön. A felújítás a jövő évben is tart majd, folyamatáról tájékoztatni fogjuk a lakosságot – nyilatkozta Karaffa Attila alpolgármester.

PANCSOLÓ

ČLAPKAJÚCI UTOROK

Kedd

2024. OKTÓBER 1-TŐL DECEMBER 17-IG
MINDEN KEDDEN 17:00 ÓRA UTÁN
OD 1. OKTÓBRA DO 17. DECEMBRA 2024
KAŽDÝ UTOROK PO 17:00 HOD.

CSAK/LEN

700
EUR

www.thermalpark.sk

Thermalpark
DUNAJSKÁ STREDA • DUNASZERDAHELY

A régiós sajtó munkatársai találkoztak

Hagyományteremtő szándékkal szervezte meg a Perfects Rt. a Dunaszerdahelyi Médiakonferenciát október 25-én.

A konferencia elején Nagy Krisztián, a városi médiavállalat elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd Rajkovics Péter, a Perfects Rt. igazgatója mutatta be az idén tavasszal végzett médiafogyasztási szokásokat vizsgáló kutatás eredményeit. Ebből kiderült, a dunaszerdahelyi közönség egyre gyakrabban portálok helyett azok közösségi médiás felületeit választja hírszerzésre, s nem is feltétlenül az információforrás márkája alapján választ, hanem az előtte megjelenő hírfolyam által kínált tartalmakból.

A felmérés alapján a helyi információk szintjén a parameter.sk és a dunaszerdahelyi.sk a legfőbb hírforrás, míg előbbi inkább a rendőrségi hírek miatt látogatott, addig a városi portált a közérdekű információk miatt keresik az olvasók. A dunaszerdahelyi.sk emellett a kulturális, oktatási és sporthírekben is erős szerepet tölt be.

A DSTV adását leginkább a hétvégén nézik a dunaszerdahelyiek a tévés műsorszórásban, de a többség már az interneten követi az adásokat, amelyben még több tudósítást és városunkat bemutató alkotást vagy éppen portrériportot szeretnének látni.

A Dunaszerdahelyi Hírnök kapcsán a felmérés rámutatott: a közérdekű in-

formációk itt is fontosak, de nem olyan domináns mértékben, mint a portálnál, mivel havilapról van szó, tehát a gyors tájékoztatás helyett a sokszínű tájékoztatáson van a hangsúly. Rajkovics Péter hangsúlyozta, örülnek annak, hogy a válaszadók közel nyolcvan százaléka elégedett a dunaszerdahelyi médiavállalat által végzett munkával.

A második előadás során Mayer András, az AM Business marketingügynökség vezetője a közösségi média által kínált lehetőségekre világított rá a médiumok szempontjából, kiemelve, milyen módon alakul át a piac. Humoral és gyakorlati tippekkel gazdagított előadása során a résztvevők megtudhatták egy-egy információt hányfajta módon és formában lehet „eladni” a közönségnek, s miért is hatékony ezen módszereket alkalmazni.

Az ebédszünet után Karaffa Attila, Dunaszerdahely alpolgármestere is köszöntötte a résztvevőket. Kiemelte, ahogy az újságírók számára, úgy az önkormányzatoknak is fontos, hogy az információ eljusson az olvasóhoz,

esetükben a városlakókhöz. Örömet fejezte ki, hogy Dunaszerdahelyen a városi médiavállalatnak köszönhetően létrejött egy ilyen fórum, amely a magyar nyelvű tájékoztatás fejlődését is segíteni kívánja. Ezt követően a szervezők kerekasztal-beszélgetésre hívták a megjelent médiumok képviselőit, amelyet Bíró Éva, a DSTV főszerkesztője moderált. Ebben több kérdést érintettek a Csallóköz egyes településeiben tevékenykedő portálok, nyomtatott sajtó, televízió munkatársai, szerepelt köztük a helyi lapok megjelenési gyakoriságának ritkulása, a reklámszerzés nehézsége, a szerkesztőségek leépülése, de az is, milyen módon fogyasztják a régióban élők a híreket.

A program végén Rajkovics Péter hangsúlyozta, a pozitív visszajelzések is megerősítették az ilyen találkozók fontosságát, ezért szeretnék, ha jövőre is létrejöhetne egy ilyen konferencia, amely mellett a felmérések végzését is folytatni kívánják, de most már kiszélesítve nagyobb területre.

(dszi), fotó: Rózsár

ZUBÁR GYŐR FOGORVOS

96smile.com/sk Tel.: +36 30 904 1866

Bio **bamboo food** zdravá výživa
egészséges étel

**Gluténmentes,
tejmentes, cukormentes
élelmiszerek és
gyógynövényteák**

SUGAR free **LACTOSE free** **GLUTEN FREE** **NATURAL ORGANIC 100%**

Karcsei út 768/2, Nyékvárkony **Bamboofoods**

Október 13-án huszonegyedik alkalommal emlékeztek a reformkor egyik legnagyobb hegedűsére, Bihari Jánosra.

Rózsár Vince felvételei

KRÓNIKA – KRONIKA

Születések – Novorodenci

Aibek Dániel, Almási Ádin, Bertók Pietro
Boráros Léna, Csicsay Márk, Énekes Pavol
Hanuliak Samuel, Hudecová Rumia
Jávorka Áron, Kapecová Emma
Katona Olivér, Kovács Máté
Mátis Alíz Abigél
Pázmány Péter Nolen
Sípos Anna Milla, Žingor Matej

Házasságkötések – Sobáše

Bertók Michael – Neumahrová Erika
Danko Marek – Petrillová Mária
Domsitz Gábor – Tóthová Angelika
Fedeles Patrik – Darnaiová Andrea
Horváth Gergely – Kázmérová Veronika
Horváth Zsolt – Žiaková Renáta
Ing.Krcsek Artúr – Vlasenko Lesia
Klempa Eugen – Dubická Angela
Kőrösi Péter – Pawlowiczová Eszter
Kürthy Patrik – Holočiová Mónika
Neumahr István – Kissová Patrícia
Ollé Ladislav – Mgr. Stadlerová Patrícia
Bc. Šudy Martin – Chytilová Veronika
Szamaránszky Július – Hoblíková Dana
Mgr. Szi Richard – Tóthová Erika
Tóth Alexander – Sáhaová Emese
Végh Sándor – Fehérová Nikolett

Elhalálozások – Zomreli

Adamik Rudolf (1951), Bazsó Juraj (1965)
Bekeová Katarína (1961)
Bíróová Irena (1947), Csáky Tibor (1950)
Csivre Jozef (1954), Csölleová Etela (1956)
Daniová Ida (1959), Dörr Alžbeta (1943)
Egriová Eva (1959), Földesová Rozália (1934)
Hertel Tibor (1958), Horňák František (1963)
Hospelyová Terézia (1942)
Ing. Bugán Jozef (1943)
Ing. Kodai Štefan (1955)
Katonová Etela (1935), Kelemen Pavol (1950)
Kovács Jozef (1940), Kozméróvá Anna (1962)
Metonová Gizela (1936)
MUDr. Hajdú Zoltán (1956), Ollé Alexander (1935)
Sárköziová Rozália (1957), Sörös Oto (1954)
Steindl Eugen (1941), Szabová Anna (1934)
Szűcs Štefan (1948), Takácsová Margita (1935)
Uher Alexander (1953), Varga František (1983)
Zalabová Helena (1941)

További információk, híreink, programkínálat
Dunaszerdahelyről: **www.dunaszerdahelyi.sk**
Všetky články, programy, aktuálne informácie
a správy nájdete na našej stránke:

www.dunajskostredsky.sk

Elérhetőség – kontakt: **Cím / Adresa:** Erzsébet
tér 1203; / Alžbetínske námestie 1203;

E-mail: press@perfects.sk

Segítsünk a kárpátaljai Beregszász oktatási intézményeinek!

November végéig tart az a tan- és irodaszerek eljuttatására szervezett adománygyűjtés, amelyet Dunaszerdahely Város Önkormányzata, a Pázmaneum Társulás és a Dunaszerdahelyi Plébániai Karitászs hirdetett meg testvérvárosunk, a kárpátaljai Beregszász oktatási intézményeinek megsegítésére.

Elfogadnak pénzügyi adományt is, amelyből ugyancsak az oktatási intézményeknek szükséges tanszereket szeretnék megvásárolni. A gyűjtés 2024. november végéig tart.

Adományaikat leadhatják az alábbi gyűjtőpontokon:

- a Dunaszerdahelyi Városi Hivatal ügyfélfogadójában a hivatalos ügyfélfogadási időszakban
- a Dunaszerdahelyi Plébániai Karitászs Bacsák utcai központjában (fogadóidőben, hétfőn és szerdán 16.00 és 16.30 óra között, illetve szombaton 8.00 és 9.00 óra között).

Az összegyűlt adományokat Dunaszerdahely Város Önkormányzata egyenesen Beregszász városába szállítja.

A pénzádományokat az alábbi, elkülönített számlaszámra várják:

További információ: attila.karaffa@dunstreda.eu

Segítsük közösen testvérvárosunk iskoláit!

Pomôžme vzdelávacím inštitúciám mesta Berehovo v Zakarpatsku!

Zbierka školských a kancelárskych potrieb, ktorú vyhlásili Samospráva mesta Dunajská Streda, občianske združenie Pázmaneum a Dunajskostredská farská charita na pomoc vzdelávacím inštitúciám nášho družobného mesta Berehovo na Ukrajine, potrvá do konca novembra.

Prijímajú aj finančné dary, z ktorých by chceli tiež zakúpiť školské potreby pre vzdelávacie inštitúcie.

Zbierka potrvá do konca novembra 2024.

Dary môžete odovzdať na nasledujúcich zberných miestach:

- v klientskej zóne Mestského úradu Dunajská Streda počas otváracích hodín úradu
- v centre Farskej charity na Bacsákovej ulici (počas úradných hodín, v pondelky a stredy medzi 16:00 a 16:30 a v sobotu medzi 8:00 a 9:00).

Vyzbierané dary mesto Dunajská Streda doručí priamo do mesta Berehovo.

Peňažné dary možno poselať na doleuvedené číslo účtu:

Viac informácií: attila.karaffa@dunstreda.eu

Pomôžme spoločne školám nášho družobného mesta!

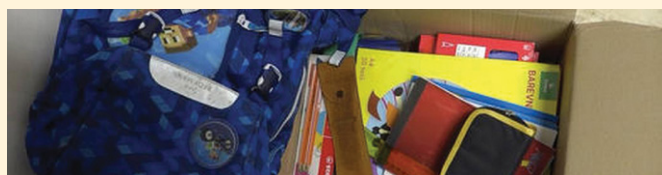
Mesto Dunajská Streda

Bank neve / Názov banky: ČSOB, a.s.

Bank címe / Adresa banky: Žižkova 11, 811 02 Bratislava

IBAN: SK 83 7500 0000 0040 2757 8038

BIC: CEKOSKBX

Középpontban a „dunaszerdahelyiség”

Lokálpatrióta, a büszke „dunaszerdahelyiséget” a középpontba állító esemény színterei voltak Dunaszerdahely magyar tannyelvű alapiskolái: Nagy Attila helytörténész ötlete alapján a Bíró Márton Polgári Társulás, Dunaszerdahely városának a támogatásával, a település jeles személyiségeit bemutató állandó helytörténeti paneleket adott át október legelején a tanintézeteknek.

A szimbolikus átadókra október 9-én Hájos Zoltán polgármesternek és Nagy Attila helytörténésznek a jelenlétében előbb a Vámbéry Ármin Magyar Tannyelvű Alapiskolában került sor, ahol Masszi János igazgató és az iskola két osztálya fogadta a vendégeket, majd a Szabó Gyula Magyar Tannyelvű Alapiskolában Nagy Árpád igazgató és az iskola fiataljai köszöntötték a látogatókat.

Október 10-én már a Kodály Zoltán Alapiskolában Puha György alpolgármester, míg a Szent János Egyházi Alapiskolában Karaffa Attila alpolgármester beszélt az értékmentésnek erről a sajátos formájáról.

dszi, fotó: Rózsár, Nagy

Dunajskostredský hlásnik. Vydavateľ: Perfects a.s.

Šéfredaktor: Attila Nagy • Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Alžbetínske námestie 1203, 929 01 Dunajská Streda • IČO vydavateľa: 00588105, ISSN 1339 3707 • e-mail: press@perfects.sk • Internet: www.dunajskostredsky.sk • Grafická príprava: Vince Rózsár – Rovin • Tlačiareň: Komárňanské Tlačiarne, spol. s r.o. • Expedícia: Perfects • Evidenčné číslo: 233/08 • Nepredajné • Vychádza 11-krát ročne. • Nové číslo časopisu vyjde: 19. novembra 2024.

perfects.es

Dunaszerdahelyi Hírnök. Kiadja: Perfects Rt.

Főszerkesztő: Nagy Attila • A kiadó székhelye: Erzsébet tér 1203, 929 01 Dunaszerdahely • A kiadó azonosítószáma: 00588105, ISSN 1339 3707 • e-mail: press@perfects.sk • Internet: www.dunaszerdahelyi.sk • Nyomdai előkészítés: Vince Rózsár – Rovin • Nyomda: Komáromi Nyomda, spol.s.r.o. • Lapterjesztés: Perfects • Nyilvántartási szám: 233/08 • Ingyenes • Megjelenik évente 11 alkalommal. • Következő megjelenés: 2024. november 19.